

VÄÄRTUSTE KÜSIMUSTIK

Juhend

Oodatav tulemus:

Klient

- analüüsib oma sisemisi tõekspidamisi, mis on tema käitumise aluseks;
- teab, mida oma elus tähtsaks peab ja kõige olulisemaks hindab;
- arvestab oma elus valikuid tehes oma väärtussüsteemiga, et vastu võetud otsused oleksid sellega kooskõlas.

Sobiv sihtrühm: põhikooli- ja kutsekooliõpilased

Vajalikud vahendid: tööleht, kirjutusvahend

NB! Tööleht on täidetav on-line vormis Rajaleidja.ee > Noorele > Kes ma olen?

Meetodid: iseseisev töö, paaristöö, rühmatöö

Aeg: 30 min

Tegevuse kirjeldus:

- Selgita ülesande eesmärki väärtuste erinevate funktsioonide kohta käitumisel. Väärtused näitavad, mida inimesed oma elus kõige enam hindavad ja tähtsaks peavad. Väärtused suunavad meie otsuste tegemist ja käitumist. Mingi tegevusega seotud väärtused võib jaotada välisteks ja sisemisteks. Välistes väärtused on kellegi käest saadavad hüvitused (näiteks kiitus, hea palk). Sisemised väärtused tulenevad sellest tegevusest endast. Oma väärtuste teadmine ja nendega arvestamine aitab seada eesmärgi ja määrata prioriteete.
- Suuna paaristööle: lähima naabriga tulemuste võrdlemine.
Küsimused, millest võiks juhinduda:
 - Kuivõrd sarnased või erinevad on tulemused?
 - Millised väärtused on ühiselt jagatud?
 - Mis tulemustes üllatas?
 - Kuidas minu kõige tähtsamad väärtused on seni minu käitumises väljendunud?
 - Kuivõrd olen seni tehtud valikutes ja otsustes oma väärtustest lähtunud?
- Arutlege rühmas järgmise küsimuse üle: Kas mõnest väärtusest lähtumine võib ka kuidagi kahjulik olla – kas mulle endale või teistele?

Allikas: Eetikakoodeksite käsiraamat (koostajad Toivo Aavik jt.). Eesti Keele Sihtasutus, 2007

Küsimustik Aavik ja Allik (2002) põhjal

VÄÄRTUSTE KÜSIMUSTIK

Tööleht

Järgnevas küsimustikus on Sul võimalus „mõõta“ oma väärtusi.

Kõigepealt loe väärtused läbi ja vali välja **üks** väärtus, mis on Sulle kõige olulisem. Edasi hinda teisi väärtusi vastavalt nende olulisusele:

Nr	Väide	Ei ole oluline	On oluline	Väga oluline
1.	Ma tahaksin, et mul oleks õigus teisi juhtida ja käsklusi jagada.	1	2	3
2.	Mulle on oluline elus ennast arendada ja oma eesmärkide poole püüelda.	1	2	3
3.	Ma tahan alati oma lähedasi inimesi aidata, mulle on oluline hoolt kanda oma lähedaste eest.	1	2	3
4.	Ma tahan tõeliselt elu nautida ja mulle on oluline huvitavalt aega veeta.	1	2	3
5.	Minu jaoks on oluline olla rikas, tahan omada palju raha ja kalleid asju.	1	2	3
6.	Mulle on oluline olla alati teiste inimeste vastu viisakas.	1	2	3
7.	Mulle on oluline mõelda välja uusi ideid ja olla loov.	1	2	3
8.	Mulle meeldib ise oma tegemiste üle otsustada, et olla vaba oma tegemiste kavandamisel ja valikul.	1	2	3
9.	Otsin seiklusi ja mulle meeldib riskeerida, sest tahan, et elu oleks põnev.	1	2	3
10.	Minu jaoks on ausus ja siirus väga olulised, püüan igas olukorras selliselt käituda.	1	2	3
11.	Mulle on oluline teha asju viisil, nagu seda nõuavad perekonna kombed ja austada väljakujunenud traditsioone.	1	2	3
12.	Kõikide inimeste suhtes tuleks olla salliv ja neid tuleks kohelda kui võrdseid.	1	2	3

Esimesena välja valitud („kõige olulisem“) väärtus annab 5 punkti.

Kirjuta see siia:

Edasi skoori vastavalt märgitud olulisusele:

... (väited 3 ja 10) **HEASOOVLIKKUS** – keskendub lähedaste inimeste heaolule. Motiveeriv eesmärk on hoida ja saavutada nende inimeste heaolu, kellega me oleme pidevas, igapäevases kontaktis.

... (väited 2 ja 8) **ENESE-REALISEERIMINE** – püüdleb iseseisva mõtlemise ja iseseisva tegevuse poole ning oma võimete täielikule ja igakülgsele realiseerimisele. Arvab, et elus on kõige aluseks eneseareng.

... (väited 4 ja 9) **NAUTIMINE** – keskendub põhiliselt naudingute leidmisele elus ja tundeliste vajaduste rahuldamisele. Arvab, et naudingud on kõige olulisemad elus.

... (väited 1 ja 5) **ENESE-UPITAMINE** – keskendub põhiliselt iseenda saavutuste teistele esitamisele. Motiveeriv eesmärk on suunatud oma huvide ja oma isiku esitlemisele, seda isegi teiste inimeste heaolu arvelt.

... (väited 6 ja 11) **KONSERVATIIVSUS** – keskendub oma elus alalhoidlikkusele ja hindab traditsioonilisi väärtusi. Ei soovi oma ellu muutusi ja uuendusi, püüab säilitada olemasolevat olukorda.

... (väited 7 ja 12) **VAIMSUS** – keskendub elu mõtte otsimisele ja on salliv teiste erisuste suhtes. On motiveeritud uute ideede otsimisest ja mõtlemisvabadusest.

Väärtusi saab reastada nende olulisuse järgi. Kõige suurema punktisumma saanud väärtus on ühtlasi Sinu elus juhtivaks printsiibiks.

Kirjuta oma väärtused tähtsuse järjekorras siia üles:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Juhul, kui mõned väärtused said võrdse hulga punkte, siis nad konkureerivad omavahel. Nad on Sulle võrdse olulised – erinevates olukordades kasutad neid juhtprintsiipidena.